Абрахам Харольд Маслоу

1908-1970ж

Орындаған: Жабатай Арайлым Құлбергенова Қазына.

Өмірбаяны

- ***Абрахам Маслоу 1908 жылы еврейлер тұратын аудандағы Бруклин деген жерде дүниеге келген. Оның әкесінің аты Самуил Маслоу, ал анасы Роза Шиловский.***
- ***Ол Нью-Йорк қаласындағы орта мектептердің бірінде білім алады.***
- ***Кейін 1928 жылы Мадисондағы Висконский Университетіне түседі.***

Ол Висконский Университетінде :

1930 жылы бакалавр, 1931 жылы-магистр және 1934 жылы философия ғылымдарының докторы болды.

Кейін Маслоу 1937 жылдан бастап, Бруклиндегі колеждің проффессоры болып 14-жыл бойы қызмет атқарады. Осы уақытта ол ең танымал Европалық психологтар: Альфред Адлер, Эрих Фромм, Карен Хорни, Маргарет Мид, және де гештальтпсихологияның негізін қалаған Макс Вертгеймермен танысады.

Абрахам Харольд Маслоу

Американ кәсіби және ғылыми психологиялық қоғамдардың мүшесі «Гуманистік психология», «Трансперсоналды психология» журналдарының негізін қалаушы. Адам психологиясын тұтас зерттеу оның аса маңызды құндылықтары мен қасиеттерін талдау концепциясын ұсынған. Маслоу еңбектері өмірінің соңғы 10 жылында жарық көрген. Оның негізгі еңбектері: «Болмыс психологиясының бағытына қарай» (1968); «Дін, құндылық тағы басқа күйзелістер» (1964); «Ғылым психологиясы: рекогносцировка» (1966); «Мотивация және тұлға» (1987) т.б.

Қажеттіліктер пирамидасы.

Қажеттіліктер пирамидасы — *адамның қажеттіліктерін сипаттайтын иерархиялық моделдің жалпы атауы, ол американдық психолог Абрахам Харольд Маслоу(ағылш. Abraham Maslow1943 ж. "Psychological Review" журналында басылып шыққан "Адамның мотивациясының теориясы" мақаласында алғашқы рет қажеттілік иерархиясын бейнелеген.*

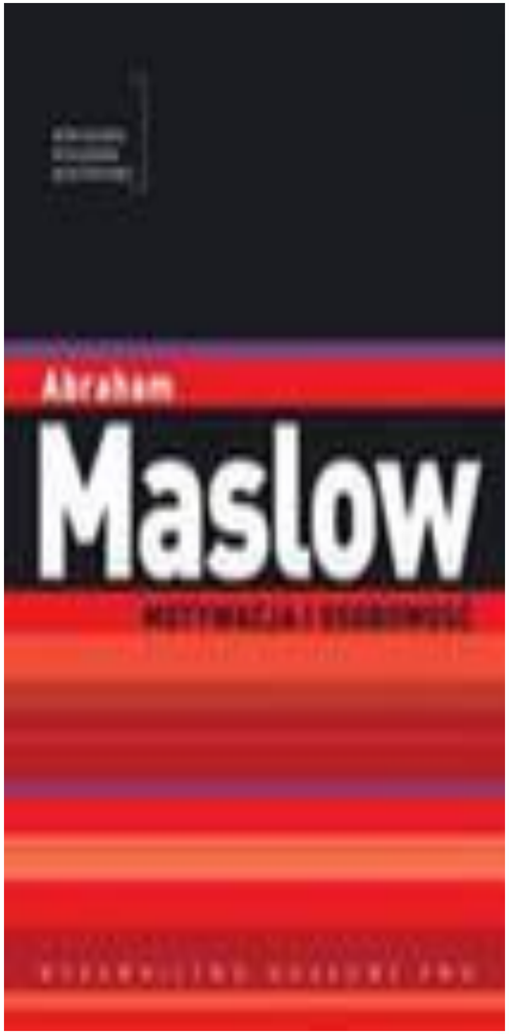

Онымен құрастырылған кең танымал қажеттіліктердің иерархиясы келесі негізгі ойлар мен алғы шарттарды кіргізеді:

- адамдар үнемі қандай да қажеттіліктерді сезеді;
- адамдар бөлшек топтарға біріккен күшті белгіленген қажеттіліктер жинағын бастан кешіреді;
- қажеттіліктер тобы бір-біріне қатысты иерархиялық түрде орналасқан;
- қажеттілктер қанағаттандырылмаса,адамды іс-әрекеттерге түрткілейді.Қанағаттандырылған қажеттіліктер адамдарды қайта ынталандырмайды;
- егер қажеттілік қанағаттандырылса,оның орнын басқа қанағаттанбаған қажеттілік басады;

Толығырақ оның ой тұжырымдары 1954 жылғы "Құлшыныс пен Тұлға" (Motivation and Personality) атты кітапта берілген. Маслоудың өзі иерархиялық қатарға коймай 5 деңгейлік қажеттілік атап көрсетеді :

1.Физиологиялық қажеттілік

тамаққа

суға

ұйқыға

2.Өзіне физиологиялық және психологиялық факторларды кіргізетін қауіпсіздіктегі қажеттілік. Адам денсаулығы мен жұмысқа қабілеттілігін сақтап қалу үшін жарақаттанудан қашық болуға тырысады. Адам қауіпсіздікте және жинағының сақталуында психологиялық қажеттілікті сезеді. Қажеттіліктің осы түрі адамдарды өрттен сақтану келісімдерін жасауға немесе өзінің ақшасын банкте сақтауға итермелейді.

2.Қауіпсіздікке қажеттілік

өмір сүруге қауіпсіздік

комфорт

өмір сүру жағдайларының тұрақтылығы.

3.Әлеуметтік топқа жату қажеттілігі. Адам басқалардың жағынан достық қатынасты қажетсінеді және белгілі әлеуметтік топқа жатуға тырысады.

3.Әлеуметтік қажеттілік:

- әлеуметтік байланыс
- тілдесу
- басқаға және өзіне көңіл бөл

4.Сыйластық қажеттілігі өзіне өзіндік құндылық сезімінде, сыйласу және топтың басқа мүшелерінің жағынан қадірін арту қажеттілігін енгізеді. Көптеген басқарушылардың іс-әрекеттерінің себебі болып дәл осы қажеттілікті қанағаттандыруға тырысу табылады.

4.Абыройлық:

өзіне құрмет

қызметте өсу.

сырт адамдардан құрметке ие болу

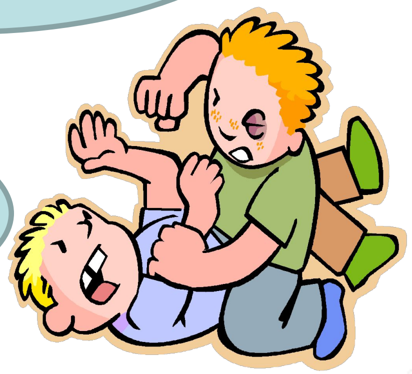

5.Өзін таныту қажеттілігі-өзінің мүмкіндіктерін толық көрсету,ол адамның оған деген басқалардың көзқарастарына қарамай өзімен өзі болуға ұмтылу.

5.Рухани қажеттілік

тану

өзін өзі тану

өзінің орнын табу

ПОТРЕБНОСТИ В САМОАКТУАЛИЗАЦИИ
РЕАЛИЗАЦИЯ СВОИХ ЦЕЛЕЙ, СПОСОБНОСТЕЙ, РАЗВИТИЕ СОБСТВЕННОЙ ЛИЧНОСТИ
ЭСТЕТИЧЕСКИЕ ПОТРЕБНОСТИ
ГАРМОНИЯ, СИММЕТРИЯ, ПОРЯДОК, КРАСОТА
ПОЗНАВАТЕЛЬНЫЕ ПОТРЕБНОСТИ
ЗНАТЬ, УМЕТЬ, ПОНИМАТЬ, ИССЛЕДОВАТЬ
ПОТРЕБНОСТИ УВАЖЕНИЯ (ПОЧИТАНИЯ)
КОМПЕТЕНТНОСТЬ, ДОСТИЖЕНИЕ УСПЕХОВ, ОДОБРЕНИЕ, ПРИЗНАНИЕ, АВТОРИТЕТ
ПОТРЕБНОСТИ В ПРИНАДЛЕЖНОСТИ И ЛЮБВИ
ПРИНАДЛЕЖАТЬ К ОБЩНОСТИ, НАХОДИТЬСЯ РЯДОМ С ЛЮДЬМИ, БЫТЬ ПРИЗНАННЫМ И ПРИНЯТЫМ ИМИ
ПОТРЕБНОСТИ В БЕЗОПАСНОСТИ
ЧУВСТВОВАТЬ СЕБЯ ЗАЩИЩЕННЫМ, ИЗБАВИТЬСЯ ОТ СТРАХА И НЕУДАЧ, ОТ АГРЕССИВНОСТИ
ФИЗИОЛОГИЧЕСКИЕ (ОРГАНИЧЕСКИЕ) ПОТРЕБНОСТИ
ГОЛОД, ЖАЖДА, ПОЛОВОЕ ВЛЕЧЕНИЕ И ДРУГИЕ

Адамның қажеттіліктері.

- ***n физиологиялық - 85%,***
- ***n қауіпсіздік- 70%,***
- ***n махаббат бір нәрсеге тиесілік- 50%,***
- ***n құрмет- 40%,***
- ***n өзінің маңызын түсіну- 10%.***

Одан толығырақ санатталған иерархия да бар. Жүйеде жеті деңгейлі (приоритеттер) қажеттілік бар:

1. ***Физиологиялық (ең төменгі)***
2. ***Қауіпсіздік***
3. ***Махаббат/бір нәрсеге тиеселілік***
4. ***Құрмет***
5. ***Білім алу***
6. ***Эстетикалық***
7. ***Өзінің маңызын түсіну***

Әр деңгей іске асқанда, келесі деңгей маңызға ие болады. Бірақ бұл алдыңғы қажеттілік маңызын жоғалтты дегенді білдірмейді. Сонымен қатар әр деңгей тұрақты приоритеті, орны болмайды пирамидаға сәйкес, яғни әр адамға әр қандай қажеттілік маңыздылығы әр түрлі.

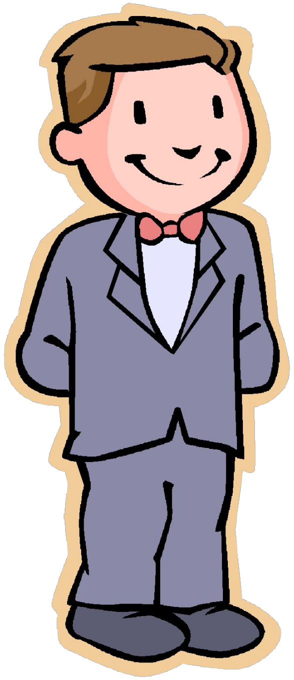

Назарларыңызға рахмет!